

Uri Israel Paz, Advocate

LL.B, LL.M.

Ha-human 25 st. Jerusalem

Tel: 072-2150666 סלי: פקסי: 072-2150999 Fax: סלי: 054-4316485 Cel:

E-mail: uripaz@bezeqint.net דוא"ל:

- מבלי לפגוע בזכויות -
- דחוף ביותר -

3.6.2015

ט"ז בסיון, תשע"ה

אורי ישראל פז, עורך דין

מוסמך (תואר שני) במשפטים

רח' האומן 25, ירושלים

בס"ד

לכבוד

ד"ר יחיאל לסרי

ראש עיריית אשדוד

yl@ashdod.muni.il

מכובדי, שלום רב,

עו"ד רוני עמיר

היועץ המשפטי של עיריית אשדוד

ronia@ashdod.muni.il

ת"ד 28, אשדוד 77100

בד"ר ובדוא"ל

הנדון: פעילות מרכז הקניות 'ביג פאשן' בשבת באשדוד והתראה על היעדר אכיפת חוק עזר לאשדוד (פתיחת בתי עסק וסגירתם) כנגד עסקים הפתוחים בשבת

סימוכין: מכתבי מיום 4.5.2015
תשובתכם מיום 10.5.2015

בשם מרשתי, התנועה למדינה יהודית (ע"ר) – גוף של משפטנים הפועלים לחיזוק אופיה היהודי של מדינת ישראל – ובשם מספר בעלי עסקים מהעיר אשדוד, ובהתייחס לנדון, הנני מתכבד לפנות אליכם כדלקמן:

1. הריני לאשר קבלת תשובתכם שבסימוכין, שהגיעה אלי באמצעות הדואר רק ביום **26.5.2015**.
2. ממכתב תשובתכם עולה כי עיריית אשדוד קבעה מפה עם אזורים מסומנים שבהם יחול איסור גורף על פתיחת עסקים בשבת ובכוונת העירייה לאכוף זאת בכל אותם אזורים באמצעות צווי סגירה. עוד עולה מתשובתכם כי בעיריית אשדוד נאספו נתונים בנוגע להגדרת התושבים את עצמם (חילונים, חרדים, דתיים ומסורתיים), וזאת בפילוח לפי הרובעים השונים בעיר, תוך שנתונים אלה מנחים את העירייה בהכנת ההצעה לתיקון חוק עזר לאשדוד (פתיחת בתי עסק וסגירתם), תשל"ו-1976 (להלן: "חוק עזר").
3. אבקש לקבל לידי את התוכנית לשינוי חוק העזר (השמועות מרננות כי כב' ראש העיר אומר שהתכנית שפורסמה היא לא התוכנית שלו אלא של חברי האופוזיציה).
4. מהאמור בסעיף 6 למכתב תשובתכם עולה כי העירייה אוכפת את חוק העזר על דרך רישום דו"חות (קרי, הטלת קנסות) על מי שפתוח את עסקיו בימי המנוחה. אבקש לקבל את רשימת הקנסות שהוגשו למפרי החוק בשנים 2013-2015.
5. כמו כן, על פי הוראות סעיף 2 לחוק העזר, אסור לבית קפה הפתוח בשבת בשעות המותרות ע"פ החוק, להוציא מושבים לרחוב, אלא רק "לצורך מכירה והגשה של אוכל או משקה בין כתלי בית האוכל". אבקש לברר האם מדיניות עיריית אשדוד היא שגם לבתי הקפה הפתוחים בשבת נרשמים דו"חות.

6. מעבר לכך, אבקש לוודא האם מקבלי הדו"חות משלמים את הדו"חות שהוטלו עליהם על ידי העירייה? ואם לאו, האם עיריית אשדוד נוקטת נגדם בהליכי גבייה כדין כמו לגביית חובות הארנונה וכדומה?
7. בסעיף 11 למכתב התשובה מוזכר הליך משפטי שנקטה העירייה באמצעות, הלשכה המשפטית, בהליכי אכיפה לסגירת 6 עסקים (מרכולים) הפותחים כדרך קבע בשבת.
8. אבקש לקבל את רשימת 6 העסקים הללו שנגדם ננקטו בעבר /או ננקטים כיום הליכי אכיפה לסגירתם.
9. וכן, אבקש לקבל את מספר ההליך ובאיזה בית משפט הוא נדון. כמו כן, אבקש להעביר לידי את עתירת העירייה בנושא ואת פרוטוקול הדיון/נים שנערכו. ולמתי נקבעו מועדי דיונים נוספים בהליכים הללו?
10. בסעיף 11.2 למכתב תשובתכם נכתב כי אחד העסקים נסגרו עקב דרישת העירייה, וסביר להניח כי מדובר בסניף של רשות סופרמרקטים AM-PM, שאכן נסגר למשך שבועיים, אבל לאחר מכן המקום נפתח שוב, על ידי אותם הבעלים ורק "בשינוי השם" לחנות "מרקט גן העיר" הפתוח כיום בשבת בניגוד לחוק העזר. אבקש לברר האם בעירייה אוכפים את הוראות חוק העזר כנגד במקום? האם בעלי המקום זומן לשימוע בעירייה? ושמה הליך השימוע מיותר משעסקינן ב"אותה הגברת בשינוי אדרת", כלומר באותם הבעלים, ומדובר ב"טריק" כדי לבטל את בקשת הסגירה של העירייה?!
11. מעבר לכך, וכזכור, מתחם הקניות והבילוי "ביג פאשן", שנפתח לאחרונה בכניסה הדרומית לעיר אשדוד, מצית מלחמות שבת בעיר ומאיים לפגוע במרקם החיים העדין בין הדתיים והחרדים לבין החילונים. לטענת ראש העיר במכתב התשובה, ברצונו לשמר סטטוס-קוו בעיר ולפיו מחוץ לאזור המיושב ובאזורי התעשייה העסקים יוכלו לפעול בשבת – אבל, **אבקש לשוב ולהתריע** בזאת כי מדובר בהסדר שאין לו כל אחיזה משפטית, בהוראות חוק עזר לאשדוד (פתיחת בתי עסק וסגירתם), תש"ל"ו-1976, המורה בסעיף 2 לחוק העזר, שעניינו "סגירת בתי עסק, בתי עינוג ובתי אוכל בימי מנוחה", כי –
  2. (א) בימי מנוחה לא יפתח אדם ולא ירשה בעל לפתוח בית אוכל, בית עסק או בית עינוג.
  - (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בימי מנוחה, למעט יום הכיפורים וליל תשעה באב, מותר לפתוח בית אוכל שאין מגישים בו אוכל או משקה בלוי שעשועים, נגינה וכיוצא באלה, מהתחלת יום המנוחה עד שעה 22.00 ובין השעות 9.00 ובין 17.00, לצורך מכירה והגשה של אוכל או משקה בין כחלי בית האוכל.
  - (ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) בימי מנוחה, למעט יום הכפורים וליל תשעה באב, יהיה רשאי בעל לפתוח בית עינוג לצורך פעולות תרבות, הינוך וספורט.
12. רצונו של ראש העיר לשנות את חוק העזר העירוני – כבודו במקומו מונח. אבל ההלכה הפסוקה מחייבת את ראש העיר – לפעול במיטב יכולתו במטרה אחת: לאכוף את הוראות חוק העזר העירוני **הקיים**, ככתבו וכלשונו, שלא לדבר על יישום הלכה ולמעשה את **התכלית** העומדת מאחורי חוק העזר, הקיים.

13. לפי כללי המשפט המינהלי, ראש העיר הנכבד מחויב לקיים את החוק הקיים ולעמוד על קיומו

בידי אחרים. כדברי השופט בדימוס, פרופ' יצחק זמיר: "אכן, אכיפת החוק, כל חוק, היא יסוד מוסד של שלטון החוק... פשיטא שחובה זאת [לאכוף את החוק – אי"פ] מוטלת על הרשות המוסמכת" (בג"ץ 551/99 שקם בע"מ נ' מנהל המכס והמע"מ, פ"ד נד(1) 112, 125-126 (2000); וראו גם: יצחק זמיר הסמכות המינהלית כרך א (מהדורה שנייה, 2010), עמ' 76, 83-84; פרופ' דפנה ברק-ארז משפט מינהלי כרך א, סעיף 4.5 וההפניות שם (2010)).

14. בהלכת ברמר (עע"מ 2469/12 מוריס ברמר נ' עיריית ת"א-יפו, פורסם בתקדין, 25.6.2013), חזרו שופטי בית המשפט העליון ופסקו עקרונית דברים הנוגעים לפנייתנו זו לכבוד ראש העיר, כי –

"מטרתה של הפעלת מדיניות אכיפה היא, מטבע הדברים, להביא לאכיפה בפועל של החוק. הפעלת אמצעי אכיפה שאינם אפקטיביים אינה מגשימה תכלית זו. היעדר אכיפה אפקטיבית של החוק משמעו פגיעה קשה בשלטון החוק... בבואה לנקוט במדיניות אכיפה על הרשות לשאוף לקדם את תכליות החוק ולאוכפו: 'קביעת סדרי העדיפויות אינה פוטרת את הרשות מאכיפת הדין ומקיום בקרה עצמית שוטפת' "

(פסקה 46 לפסק דינה של השופטת מרים נאור)

15. בהלכת ברמר בית המשפט העליון חזר על ההלכה הפסוקה, לפיה רשות מינהלית אמנם רשאית להפעיל שיקול דעת באכיפת החוק שעליו היא אמונה, אבל אין מדובר ברשות אלא בחובה: "שיקול דעת – על דרך הכלל – מתלווה אליו חובה, והחובה היא כי בעל הסמכות ידרש לעניין שבפניו וישקול בדעתו. כנגד חובה זו עומדת זכותו של היחיד כי בעל הסמכות אכן ישקול בדעתו" (פס' 47 ואסמכתאות נלוות).

16. מעבר לכך, בית המשפט העליון פסק עקרונית, כי –

"כאשר האמצעים בהם נוקטת הרשות המינהלית אינם נושאים פרי, הימנעות מנקיטה באמצעים נוספים עלולה, בנסיבות מסוימות, להוביל למסקנה כי למעשה הרשות נמנעת ממילוי חובתה להפעיל שיקול דעת, או כי שיקול הדעת שהפעילה לוקה בחוסר סבירות. מכל מקום, כאשר מדיניות האכיפה הקיימת אינה מובילה לתוצאה הרצויה, על הרשות המינהלית לכל הפחות לשקול את הפעלתם של אמצעי אכיפה נוספים המצויים בסמכותה. הימנעות משקילת אמצעי אכיפה נוספים בנסיבות אלה עלולה לעלות כדי פגם בהתנהלותה של הרשות המצדיק את התערבותו של בית המשפט" (פסקה 48, שם).

Uri Israel Paz, Advocate

LL.B, LL.M.

Ha-human 25 st. Jerusalem

Tel: 072-2150666 פקס: 072-2150999 סל: 054-4316485 Cel:

E-mail: uripaz@bezeqint.net דוא"ל:

אורי ישראל פז, עורך דין

מוסמך (תואר שני) במשפטים

רח' האומן 25, ירושלים

17. נמצא אפוא כי בנסיבות שבהן בפועל חוק העזר העירוני בעיר אשדוד לא נאכף על ידי העירייה, והחוק הקיים מופר בפרהסיה – מחובתן של הרשויות המינהליות, בראשן עיריית אשדוד ומשרדי הממשלה הרלוונטיים, לשקול כיצד עליהן כן לנקוט באמצעי אכיפה נוספים המצויים בסמכותם.

18. לאור כל האמור לעיל, מרשתי **מבקשת מכם להמציא לידי את כל המידע המשלים ואת כל המסמכים המבוקשים** לעיל, וכן **נשוב ונבקש** מכבוד ראש העיר **לנקוט בכל הצעדים ואמצעי האכיפה** המתבקשים:

- א. **לאכוף** את הוראות חוק עזר לאשדוד (פתיחת בתי עסק וסגירתם), תשל"ו-1976, לעניין "סגירת בתי עסק, בתי עינוג ובתי אוכל בימי מנוחה", ככתבו וכלשונו, ובהתאם לרוחו ולתכלית חקיקתו.
  - ב. **לתקן** את חוק העזר כך שיותאם לתמהיל האוכלוסייה באשדוד, לפי טעמים שבמסורת דתית ושיקולים חברתיים וציבוריים בדבר אופיו הראוי של יום המנוחה השבועי במדינה יהודית.
  - ג. במסגרת חוק העזר המתוקן יש **לקצוב** את גובה הקנסות שפקחי העירייה מטפלים בהם לפי דרגת קנס א' (730 ₪) במקום דרגת קנס ג' (320 ₪) הנמוכה ולא מרתיעה עברייני חוק (ראו: רשומות, **קובץ התקנות מס' 753**, חיקוקי שלטון מקומי, 17.2.2011, עמ' 226, 229).
  - ד. **להגדיל** משמעותית את מספר הפקחים של העירייה בכל שבת שיעסקו ברישום עסקים הפתוחים בשבת. לא יעלה על הדעת שעל כל העיר אשדוד יהיה רק פקח אחד(!) בשעה שבעיריית רמת גן עוסקים 14 פקחים באכיפת חוק העזר העירוני, ורמת גן מונה 80,000 תושבים פחות מאשדוד.
  - ה. **לשלוח** את פקחי העירייה לאכוף את החוק, **הן ברחבי העיר והן בפאתי העיר**, שיפשטו על כל העסקים הפתוחים בשבת ובמועדי ישראל, ויאכפו את הוראות חוק העזר העירוני בכך שיטילו קנסות בהיקפים מרתיעים בהתאם לרף **המקסימלי** בהליך מנהלי ו/או בהליך פלילי נגד המעסיקים מפרי החוק בפרהסיה הציבורית ברחבי אשדוד ובפאתי העיר.
  - ו. ממשרד הכלכלה מבקשת מרשתי לאכוף בענייננו את חוק שעות עבודה ומנוחה, והחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה (הנמצאים בסמכות האכיפה של משרד הכלכלה, המכותב למכתב זה).
19. אודה על התייחסותכם וטיפולכם, **בהקדם האפשרי ולא יאוחר מיום 17.6.2015**, בהתאם לסמכויות שבחוק.

בכבוד רב ובברכה,

אורי ישראל פז, עו"ד

העתקים:

- שר הכלכלה, ח"כ ר' אריה דרעי, בפקס: 02-6662908, בדוא"ל: lishka.sar@moital.gov.il
- עו"ד אור רוזנמן, תחום כלי אכיפה ודיני עבודה במשרד הכלכלה, בפקס: 02-6662906
- ר' מרדכי ליברמן, סגן ראש העיר, בדוא"ל: liberman@ashdod.muni.il
- ר' עמרם כנפו, ממלא מקום ראש העיר, בדוא"ל: amram@ashdod.muni.il
- מר אילון בן עדי, מנכ"ל העירייה, בדוא"ל: ben-adi@ashdod.muni.il
- מר שלמה בן עזרא, מבקר עיריית אשדוד, בדוא"ל: shlomob@ashdod.muni.il

